

Verslag vogelexcursie Oostvaardersplassen

Met vier deelnemers vertrokken we op zaterdag 23 november met redelijk weer om negen uur vanuit Harderwijk. Door het slechte weer en sneeuwbuien op vrijdag waren er een aantal afmeldingen. Onze eerste stop was op de Grote Praambult met zicht op een groot deel van de Oostvaardersplassen. Ver weg zagen we groepen Konikpaarden en Heckrunderen. Zoals zo vaak hier was een Zeearend zichtbaar. Plotseling vlogen twee Blauwe Kiekendieven dichtbij langs de spoorlijn. Ook grote aantallen Grote zilverreigers op de plassen.

We vervolgden de excursie naar het bezoekerscentrum dat om tien uur opende. Na een consumptie liepen we naar de vogelhut de Zeearend. Onderweg hoorden we het geluid van een Cetti's zanger en van een Waterral. Vanuit de grote vogelhut waren veel eenden te zien als Wilde eenden, Kuifeenden, Krakeenden, Slobeenden en Tafeleenden. Ook waren Nonnetjes dichtbij zichtbaar (1 mannetje en 3 vrouwtjes).

Nieuwe vogelkijkhut De Roerdomp

Zicht vanuit De Roerdomp

Daarna gingen we naar de nieuwe hoge vogelkijkhut De Roerdomp. Dit gebouw is pas juni 2024 geopend en met nieuwe bruggen verbonden met wandelroutes in de omgeving. Erg succesvol allemaal!

Over de nieuwe brugjes liepen we naar de oude vogelhut De Schollevaar (oude naam voor Aalscholver). Hier waren op boomstronken in de plas tientallen Aalscholvers zichtbaar. We zagen hier ook enkele koppeltjes Brilduikers, voortdurend duikend in diep water.

Toen we terugliepen naar het bezoekerscentrum zagen we op een plas tientallen mannetjes Slobeenden. Beschenen door het waterige zonnetje prachtig van kleur!

Tegen drie uur beëindigden we deze geslaagde excursie.

Tekst en foto's: Hans Fondse

Paddenstoelen excursie Het Ronde Huis

Met prachtig herfstweer vertrokken we op de parkeerplaats bij het Ronde Huis in Nunspeet.

We waren met 6 personen.

We hebben heel veel verschillende soorten gezien. Zoals het beukendopvloksteeltje op een bolster van een kastanje. De korsthoutkoolzwam, deze leek sprekend op gewone houtskool. En ook helmmycena, muizenstaartje, fopzwammen, hanenkammen en echte hanenkammen en nog veel meer soorten.

Ook zagen we meerdere grote stinkzwammen, in diverse groeistadia.

Het duivelsei. Op de foto linksonder is het ei opengebarsten en bedekt met gleba, een groene slijmerige sporenlaag.

We hebben pijpenstrootjes gezien met moederkoren. Vroeger werd dit wel meegebakken in het brood, met ernstige gezondheidsklachten tot gevolg.

Op een grote open vlakte stonden heel veel kleverige koraalzwammen. Ze waren groot en dik en prachtig geel. Heel indrukwekkend, tot we een vliegend hert op een boomstam zagen.

We gingen voor de paddenstoelen en deze waren prachtig, maar het vliegend hert stal de show.

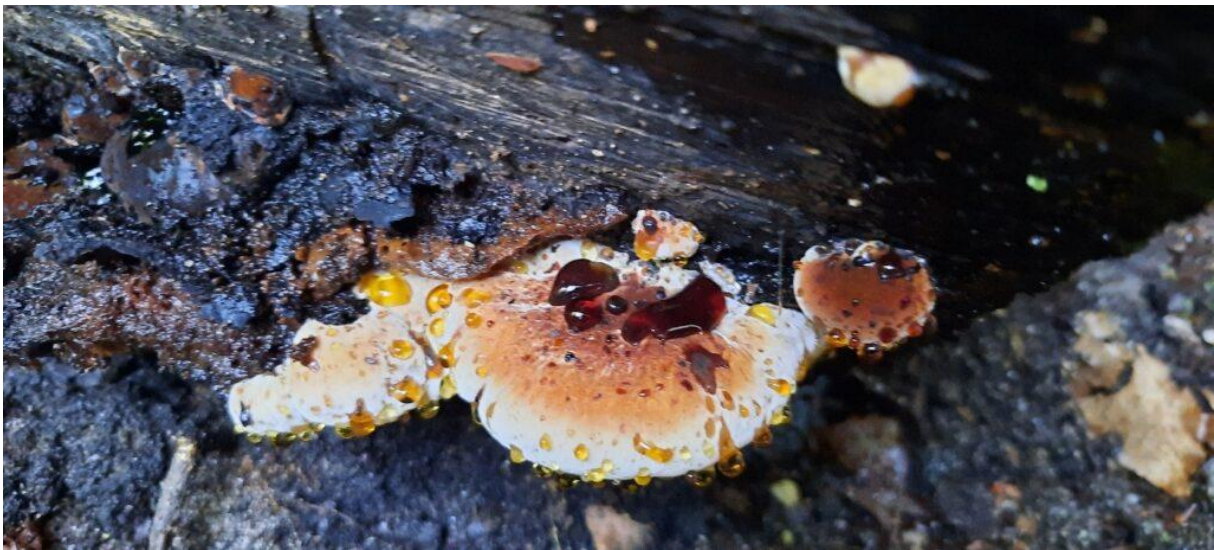
Foto's: Greet Bikker

Tekst: Dineke de Visser

Paddenstoelenexcursie in Speulder- en Sprielderbos

Op zaterdagmiddag 28 september gingen we bij de parkeerplaats de Drieseberg het bos in. We waren met 15 personen, waarvan drie jongeren. Het weerbericht was niet zo heel erg best en dat klopte, net onderweg kregen we het eerste buitje en even later nog eentje. Annemarie Kooistra gaf eerst uitleg over de groeiwijze van een paddenstoel. De paddenstoelen waar wij naar kijken groeien boven de grond en de zwamdraden onder de grond. De zwamdraden worden allemaal even lang en aan het eind groeit weer een nieuwe paddenstoel, zo ontstaat een heksenkring.

Er waren erg veel gele aardappelbovisten. En ook zagen we enkele kostgangerboleten die als kostgangers op een gele aardappelbovist groeiden. De aardappelbovist was daardoor al helemaal uitgedroogd en ingedeukt. Daarnaast hebben we ook veel andere mooie dingen gezien. Zoals de guttatiedruppels op een roodgerande houtzwam.

Halverwege de wandeling lag een al wat langer geleden omgevallen boom. Deze was helemaal begroeid met korstmossen en verschillende soorten paddenstoelen. Dat paddenstoelen niet alleen op grond groeiden hadden we al gezien op de omgevallen boom. Maar een heleboel porseleinzwammen heel hoog in een boom was ook een bijzonder mooi gezicht.

Hoewel voor een van de jongeren de mestkevers ook erg interessant waren hebben we toch ook erg genoten van de verschillende paddenstoelen.

Tekst en foto: Dineke de Visser

Start werkseizoen Werkgroep Landschapsbeheer: Werkochtend

Zaterdag 21 september was de eerste werkochtend van het nieuwe seizoen van de Werkgroep Landschapsbeheer. En het is vaker voorgekomen zo'n eerste keer: prachtig weer, om niet te zeggen warm! Al na korte tijd gingen de jassen en vesten uit en ten tijde van de pauze zat een verzameling roodverhitte gezichten aan de koffie en thee.

Op verzoek van Henk Jan Zwart van de gemeente Ermelo gingen we aan de slag op het Speulderveld, vanaf de ingang aan de Garderenseweg, vlakbij de N302. De opdracht

was eenvoudig: verwijder de opslag van grove dennetjes (uittrekken of vlak boven de grond afknippen) en steek de berkjes uit. Berken moeten echt met wortel en al uit de grond gestoken worden, want knip je ze af (wel lekker makkelijk), dan heb je korte tijd later een soort struik die zich nog veel lastiger laat verwijderen. Vuilbomen, ratelpopulier en eikjes mochten blijven staan. De verwijderde boompjes werden langs het pad gelegd, waar ze later opgehaald zouden worden.

Opvallend was de enorme vergrassing van dit stuk hei. Volgens Zwart onder meer een gevolg van de stikstof die neerdaalt vanaf de agrarische bedrijven in de omgeving, waaronder kalver- en kalkoenfokkerijen. Stikstof die niet tegengehouden wordt door een brede bosstrook, zoals die wel rondom de nabij gelegen Ermelosche Heide aanwezig is.

Hoewel we met een relatief kleine groep (16) aan het werk waren, was er na afloop echt resultaat zichtbaar. En zelfs al eerder. Om Henk Jan Zwart te citeren, die ons tijdens de pauze op een versnapering kwam tracteren: "Ik zie weer hei!" En daar doen we het voor.

Startavond

De avond ervoor waren zo'n twintig mensen al bij elkaar voor de informele start van het seizoen. Dat is ook een traditie: na een lange zomer waarin we elkaar niet zien, is het leuk om met een hapje en een drankje de draad weer op te pakken. Jarenlang deden we dat met een barbecue, maar nieuwe bezems vegen schoon, dus de nieuwe coördinatoren Lourens en Arina de Wolf hadden een andere vorm bedacht.

We werden om vijf uur ontvangen in het gebouw van InteraktContour aan de Henriëtte van Heemstralaan in Ermelo. Arina is daar senior begeleider. InteraktContour is een instelling die dagbesteding verzorgt voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Wisten wij daar niets van, dat was na de bevlogen uitleg van Arina en rondleiding door het gebouw wel anders! De catering tussendoor was prima op orde, de soep, warme happen, salades en het toetje waren heerlijk. Het was gezellig en de onderlinge contacten, ook met enkele nieuwe deelnemers, werden weer verstevigd. Het eerste doel van de werkgroep is natuurlijk bijdragen aan natuurbeheer, maar het sociale aspect is een dikke tweede.

Foto 1: Gezicht op het Speulderveld vanaf de ingang

Foto 2: Maryke Mak en Pauze werkochtend foto: Anne de Wolf

Tekst: Maryke Mak (lid van de Werkgroep Landschapsbeheer)

Avond bij de Schaapskooi vol verrassingen.

Er waren 2 doeken opgesteld, dus laat de Nachtvinders maar komen! 1^e doek stond opgesteld tussen de bosjes naast de Schaapskooi waar er al heel snel een *Huismoeder*, *Rozenblaadje* en o.a. *Witschouderbladroller* zich liet fotograferen, verder was het een magere opkomst, wel o.a. *Stro-uiltje*, *grijze Heispanner*.

Al snel nog eens kijken of het scherm nabij het prachtige bankje met schaapjes, ons meer succes gaat bieden. Deze opstelling, eigenlijk in het vrije veld bood meer geluk.

Zo af en toe liepen we naar het andere scherm en onderweg ontdekte Mark meen ik een bijzonder beestje.....de *Alpenwatersalamander*. Wat een schatje, heel klein maar met een herkenbare oranje buik.

De laatste foto is waar Ati zich op opwerpt om de Alpensalamander in veiligheid te brengen 😊

Persoonlijk was ik helemaal verrast door de *Smalvleugeldwergspanner* (tussen 9 en 12 mm). Bij het opruimen kwart voor elf was er een nogal halsstarrige vlinder, deze bleef steeds aan mijn broek hangen. En ja hoor zeker bijzonder, *de Schijnnonvlinder*. Op de valreep nog een mooie aanvulling van ca 20 nachtvinders waar wij verrast en volop van hebben genoten. We kijken al weer uit naar de volgende gelegenheid om de Prachtige nachtvinders te mogen ontdekken.

Om met Peter Teune te spreken: Mooie avond gisteren, kwaliteit boven kwantiteit.. 😊

Mooie avond gisteren, kwaliteit boven kwantiteit.. 😊

Namens Dick, Mark, Peter, Hans T., Ati en Franse vriendin, H. Reusterink en Gerda

Tekst: Gerda Wiegens

Fête de la Nature 7 september 2024

Wethouder Ronald van Veen schreef: "Vanochtend verzorgde ik de opening van Fête de la Nature in de Natuurtuin aan de Konijnenwal. Dit jaarlijkse evenement is een belangrijke kans om ons opnieuw te verbinden met de rijkdom die onze omgeving te bieden heeft. De Natuurtuin is een bron van inspiratie die naadloos aansluit op ons groenbeleid. Stichting Natuur- & Milieu Platform Ermelo en KNNV Noordwest-Veluwe bedankt voor jullie inzet en organisatie van deze dag! Jullie enthousiasme en betrokkenheid bij de natuur is een bron van inspiratie, niet alleen voor mijzelf, maar voor onze gemeenschap."

En het was een mooie dag. Het weer was mooi, 's middags scheen de zon en in de loop van de dag werd het gezellig vol in de natuurtuin. Veel mensen genoten van de natuur en de geweldige muziek.

Ook waren er veel kinderen die kwamen knutselen, een speurtocht doen of kabouters zoeken in de tuin.

Avondexcursie Harderbroek

Met vier deelnemers vertrokken we op woensdag 14 augustus om kwart voor zeven vanuit Harderwijk om een vogelexcursie te houden in de Kievitslanden met een bezoek aan de Kapteins hut om vogels in de plas waar te nemen. Door eigen waarneming een week eerder en een mededeling van anderen was bekend dat het zicht door opgeschoten planten en struiken vrijwel onmogelijk was. We kozen daarom voor tocht door het Harderbroek en bezoek aan de Krijn Giezen hutten. Vanuit de eerste hut waren de plassen met grote zandbanken goed waarneembaar.

Op de plassen zaten veel eenden als Wilde eenden, Slobeenden, Bergeenden, Wintertalingen en Krakeenden. Verder zagen we Grote zilverreigers en Lepelaars. Verder grote aantallen wadvogels als diverse soorten Plevieren (niet altijd goed herkenbaar) en Watersnippen. Gelukkig voegde zich nog een vijfde vogelaar bij ons, met een telescoop. Ook zagen we twee Zeearenden, waarvan een honderden Kokmeeuwen steeds opjog om te zien of er mogelijk verzwakte exemplaren tussen zaten. Een Vos liet zich even zien. Toen het om negen uur al wat schemerig was geworden zagen we de oranje ondergaande zon. Een stil en paradijslijk gebeuren. Bij de terugweg hebben we even gekeken in de "strobalen" Giezen hut. Inmiddels waren de muggen al massaal ontwaakt wat stilstaan niet aantrekkelijk maakte. Helaas hoorden we nauwelijks geluiden van Rietzangers of Karekieten. Om half tien werd het donkerder en stopten we de excursie.

Tekst en foto: Hans Fondse

Verslag van het wadlopen naar de Eilanderbult op zaterdag 3 augustus 2024

Het waddegebied is UNESCO werelderfgoed sinds 2009. Het water stijgt en daalt en daar maken we gebruik van. Om 17:30 uur was het laagwater en om 15:30 uur vertrokken we vanuit Wierum richting Moddergat. Vanaf de parkeerplaats vertrokken we met gidsen van Wadloopcentrum Fryslan via de kwelders naar het wad. Deze educatieve zwerftocht leerde ons het belang van de Waddenzee.

Het waddegebied is UNESCO werelderfgoed sinds 2009. Het water stijgt en daalt en daar maken we gebruik van. Om 17:30 uur was het laagwater en om 15:30 uur vertrokken we vanuit Wierum richting Moddergat. Vanaf de parkeerplaats vertrokken we met gidsen van Wadloopcentrum Fryslan via de kwelders naar het wad. Deze educatieve zwerftocht leerde ons het belang van de waddenzee. Op de bodem van de Waddenzee leven kleine algen, de zogenaamde kiezelwieren; ze vormen een bruine laagje op het wad. Die kiezelwieren zijn weer voeding voor schelpdieren en deze zijn weer een voedselbron voor de vogels. Verder hebben we japanse oesters en jonge mosselen gezien, die dit voorjaar massaal aanwezig waren. Zeepieren, krabben leven ook op het wad. We genoten van de rust en de ruimte op het wad.

In de kwelders groeit zeekraal, lamsoor, kweldergras en andere zoutminnende planten. De zeekraal hebben we ook geproefd; smaakt lekker zout!

Zie ook: ['wandelen in de blubber'](#) of ['geulen op het wad'](#).

Tekst en foto's: Martin en Emke van Hemert – Soepboer

Staat deze plant er nog? Op zoek naar de wolfskers

In het kader van: Staat deze plant er nog? Zijn we woensdagmorgen 24 juli met zeven personen in het Leuvenumse bos op zoek geweest naar de wolfskers. Deze was hier voor het laatst gezien in 2014. We hebben de vindplaats van toen minutieus doorzocht maar helaas de wolfskers niet gevonden.

Wel hebben we 68 andere soorten gevonden. Naast de algemene soorten vonden we ook enkele plekken dalkruid, enkele exemplaren brede wespenorchis, een plek heksenkruid. In verband met het beheersbaar houden van de hulst werden die struiken ook geteld. We kwamen tot vijfhonderd exemplaren. Al met al een geslaagde ochtend.

Foto's: Annemarie Kooistra

Verslag vogelexcursie Reestdal (Drenthe)

Met vier deelnemers vertrokken we op zaterdag 6 juli om acht uur vanuit Ermelo en Harderwijk. We reden eerst naar de Nieuwedijk van Zuidwolde om een wandeling naar een heuveltje, de zogenaamde Takkenhoogte te maken. Vanaf de top was een goed zicht over het gebied met heide, bosjes en talloze meertjes te krijgen.

Dicht bij de Takkenhoogte was een Grauwe klauwier op een tak heel duidelijk te zien. Bij de wandeling hoorden we ook op verschillende plaatsen een Geelgors. Deze vogel komt in Drenthe duidelijk meer voor dan elders. Een paar keer liet ook een Wielewaal zich horen. Vaak zagen we aanvliegende Ooievaars op weg naar hun nest op een hoge paal. Ook werd gekeken naar insecten die aangetrokken werden door de rijke (ingezaaide) bloemenpracht van akkerranden. Bij een meertje, het zogenaamde Spookmeertje, keken we even

rond. Teruglopend vloog er mooi een Rode wouw over. We wilden zeker ook het beroemde slingerende riviertje De Reest gaan zien. Daarvoor reden we naar het bezoekers centrum De Wheem wat helaas gesloten was. Na een korte maar hevige regenbui liepen we verder naar het riviertje dat door het mooie Drentse landschap heen stroomt. Hier eindigden we de excursie onder het motto: BIJ DE REEST, DAAR ZIJN WIJ GEWEEST.

Tekst: Hans Fondse

Foto's: Hans Fondse e.a.

Verslag van de fietsexcursie zaterdag 8 juni

Crescentpark – Groene Kruispunt – Delta Schuitenbeek

Om acht uur vertrokken we met zeven deelnemers vanaf VVV Ermelo en twee deelnemers sloten zich aan bij de Botterbrug in Harderwijk. Allereerst keken we in het Crescentpark naar de Oeverzwaluwwand waar de zwaluwen af en aan vlogen om de jongen te voeren. Naar mijn idee waren de aantallen wat geringer dan vorige jaren. Misschien is de dichtbij aangelegde wijk Harderweide hiervan de oorzaak. Af en toe vloog een IJsvogel over. We vervolgden de fietstocht langs het Randmeer waar tientallen Knobbelzwanen dicht bij elkaar zwommen. Voorbij de afslag Nulde bezochten we de vogelhut van het Groene Kruispunt.

Vanuit deze hut was (nog) niet zoveel te zien. Wat ik me herinner zijn Cetti zanger, Spotvogel, Rietgors, Koekoek, Tuinfluiter, Merel. Bij de toegangsweg hoorden we een Spotvogel. Op de weilanden bij de Delta Schuitenbeek waren door het hoge gras niet veel vogels te zien, op de plassen verder waren watervogels en weidevogels met kleine jongen goed zichtbaar. Kluten met jongen, Kieviten met jongen, Grutto met jongen, Tureluur met jongen, Slobeend met jongen en Bergeenden met jongen. Een mooi gezicht voor het voorjaar. Voor de terugweg fietsten we over de Arlersteeg waar op de weilanden overal jonge weidevogels te horen waren. Op allerlei paaltjes hielden Grutto's en Tureluurs de wacht. Verder renden hazen door het hoge gras. Een echt voorjaarsgebeuren.

Om twaalf uur stopten we de fiets excursie.

Verslag en foto's: Hans Fondse

Verslag van de excursie 29 mei naar de Stille Kern

Na een kletsnatte dag werd het tegen 16.00 droog, even de mail checken, en ja hoor de excursie ging door. Laarzen waren nodig had ik gelezen en ja, het was echt nodig. Voor mij de eerste keer dat ik in dit gebied ging vogelen. Tegen 19.00 waren we er bijna allemaal en werden we verwelkomt door Dik Bos, en hoorden we gelijk al de roep van de wielewaal. Dik gaf het woord aan Rik Hendriksen, vrijwilliger van het Flevo-landschap. Rik vertelde over de polder Zuid-Flevoland en Zeewolde, maar ook over het ontstaan van de Stille Kern en Zeewolde die hun 40 jarig bestaan vieren deze maand.

We werden als groep 35 personen opgedeeld in 3 groepen. De eerste groep ging onder leiding van Dik Bos mee rechts om het meer. De tweede groep, waar ik bij hoorde, ging met Dick Dooyewaard mee de om linkerkant van het meer, en de derde groep liep mee met Rik Hendrikse een andere route richting de uitkijktoren. Al heel gauw hoorden we de zanglijster en ook de zwartkop, ook sprongen er veel kleine kikkers op het pad en natuurlijk de vele (naakt)slakken. De koekoek liet zich ook zien, tijdens de zang van de zanglijster. Tussen de runderen door naar het achterste gedeelte van de plas, waar we getraceerd werden op een honderd tal koniksparden, deze werden opgejaagd door een vos en de groep van Dik Bos, die we hier tegen kwamen. Zij hadden onderweg een auto moeten loshalen, van een groepje mensen die buizerds aan het ringen waren. En ook hier waren er veel luidruchtige zanglijsters te horen. Verder om het meer werd het steeds natter en natter en liepen we tot de scheenbenen in het water. Het pad was zo nat dat er zelfs karpers op zwommen, maar gelukkig was de zanglijster ook hier weer volop aanwezig. Onze groep kwam als laatste terug bij het uitzicht punt voor het meer. De meeste waren al naar huis, maar wij hebben met de anderen die er nog waren de excursie besproken tijdens de zang van de vele zanglijsters. De nachtvliedexcursie die Dick Dooyewaard wilde doen is niet doorgestaan deze avond, te nat en te koud.

Hartelijk dank voor deze geslaagde excursie aan Dik en Dick en Rik. Voor het vogeloverzicht verwijs ik naar onderstaande lijst die door Dik Bos is bijgehouden. Ps. Toen ik de auto in stapte zong er ZELFS nog een zanglijster of had ik deze nog niet vermeld in het verslag.

Verslag: Kees van Boven, de foto's zijn gemaakt door de deelnemers aan de excursie.

Lijst van vogels die door een of meerder deelnemers zijn gezien en/of gehoord:
Appelvink, Buizerd, Tafelend, Putter, Spreeuw, Boomkruiper, Rietgors, Kleine Karekiet, Pimpelmees, Kokmeeuw, Wilde Eend, Kneu, Koekoek, Dodaars, Knobbelzwaan, Witte Kwikstaart, Grasmus, Blauwe Reiger, Meerkoet, Kuifeend, Krakeend, Lepelaar, Grote Zilverreiger, Houtduif, Koolmees, Grote Bonte Specht, Nachtegaal, Cetti's Zanger, Winterkoning, Merel, Roodborst, Tuinfluiter, Zanglijster, Wielewaal, Tjiftjaf, Zwartkop, Bosrietzanger, Grauwe vliegenvanger, Gierzwaluw, Fitis, Zearend.

Verslag minicursus spinnen

Toen ik las dat er een minicursus spinnen werd aangeboden was ik direct enthousiast. Maar ik kan me voorstellen dat zo iets voor veel mensen eerder angstaanjagend is. Om de één of andere reden zijn veel mensen bang voor deze prachtige kleine beestjes. Datzelfde gold overigens voor David Sies zelf, die de cursus verzorgde. Ook hij was bang voor spinnen en is zich erin gaan verdiepen en ze gaan fotograferen om zijn angst te overwinnen.

Tegenwoordig is hij één van de grote spinnenexperts in Nederland.

Op maandag 15 april was het eerste deel van de cursus. David liet de 16 deelnemers die durfden te komen prachtige foto's zien van de vele soorten spinnen die Nederland rijk is. In Nederland komen er ongeveer 700 soorten spinnen voor, en wereldwijd wel 50.000. Vrijwel al deze spinnen zijn giftig, maar dat betekent niet dat ze gevaarlijk zijn. Geen enkele spin in Nederland is gevaarlijk voor mensen, hoewel sommige angstaanjagende namen hebben, zoals de valse wolfspin. Vals betekent hier overigens helemaal niet gemeen, maar onecht.

Een kleine bergspin tijdens de excursie

Een belangrijke eigenschap van spinnen is dat ze allemaal spinsel kunnen produceren. David legde uit waar spinnen dat spinsel allemaal voor gebruiken, naast het weven van een web. Wist u dat jonge spinnetjes spinseldraden als een parachute gebruiken en er grote afstanden mee kunnen vliegen? En wist u dat springspinnen zich met een spinseldraad verankeren, zodat ze niet vallen als ze naar een prooi toespringen?

Hij beschreef de anatomie van spinnen. Spinnen hebben allemaal acht poten en zijn dus geen insecten die er zes hebben. De spinnen in Nederland hebben meestal acht ogen, hoewel ze niet goed kunnen zien. David liet ook een filmpje van het kloppende hart van een spin zien. Hij besteedde veel aandacht aan de paring van spinnen. Dat is een heel complex proces waarbij de palpen van het mannetje een belangrijke rol spelen. Aan die palpen kun je het mannetje dus ook herkennen.

Voor wie meer wil weten over spinnen raadde David aan om lid te worden van de Facebook groep Spinnen van de lage landen waarvan hij één van de beheerders is. Daar vind je veel foto's van spinnen en kunnen experts je helpen met al je vragen.

Op zaterdag 20 april zou als tweede deel van de minicursus een excursie naar het Beekhuizerzand volgen. Maar vanwege de regen en kou werd deze verplaatst naar maandagmiddag; nog steeds koud, maar wel zonnig en droog. Gelukkig konden die middag negen enthousiaste deelnemers onder leiding van David op zoek naar spinnen. En dat werd een groot succes.

Onder leiding van David Sies (met hoed) op zoek naar spinnen.

In het totaal hebben we in twee uur tijd een kleine twintig verschillende soorten spinnen gevonden, waaronder zeldzaamheden als de hele kleine bergspringspin met zijn prachtige rode voorkant en witte haren op de palpen, en de schorsrenspin die verborgen zat tegen de bast van een dennenboom. Maar ook de kegelspin, zandspringspin, wolfspin, driestreepspin, kraamwebspin, gewone pantserspin, heiderenspin, brede wielwebspin, boomknobbelspin, witvlekheidekogelspin, en nog een aantal andere spinnen werden gevonden en gefotografeerd.

Een schorsrenspin op de stam van een dennenboom.

Naast spinnen werden we ook nog verrast op een aantal exemplaren van de bonte dennenschildwants die zeer zeldzaam heet te zijn, maar met een snelle opmars bezig is. Ook vonden we een gerimpelde spanner nachtvlieder, de prachtige rups van de grauwe borstel, de felgekleurde roodzwarte dennencicade, en nog een flink aantal andere insecten.

Al met al een zeer geslaagde minicursus waarvan ik veel geleerd heb en waar ik een flink aantal prachtige foto's aan overgehouden heb.

Tekst en foto's: Mark Overmars

Verslag fietsexcursie bij Ermelo onder leiding van Lex Groenewold

Op zoek naar Steenuiltjes.

Op donderdagavond 11 april precies zeven uur 's avonds vertrokken we met twintig (!) personen met de fiets vanaf de Westerkerk richting buurtschap Telgt. Omdat Lex op verschillende plaatsen nestkasten voor Steenuilen in de bomen wist te hangen stopten we even op die plaatsen. Heel kort liet hij het geluid van de uiltjes horen en wij zochten alle vruchtbomen af of daar iets te zien was. Plotseling zagen we een waakzaam Steenuiltje stilzittend in een boom dichtbij de nestkast. Omdat de partner aan het broeden was maakte het uiltje geen enkel geluid.

We hebben vanaf de weg een poosje staan kijken en ook foto's gemaakt van deze leuke situatie. Via allerlei landweggetjes fietsend en af en toe stoppend wanneer Lex het geluid liet horen. Toen het nog net licht was zagen we ook een Steenuil op het dak van een boerderij. Toen het inmiddels donker was konden we op verschillende plaatsen in Telgt af en toe een Steenuil horen.

Om negen uur waren we weer terug bij de Westerkerk. Dankzij de leiding van Lex hebben we tweemaal een Steenuil gezien en vier of vijf maal het geluid duidelijk gehoord.

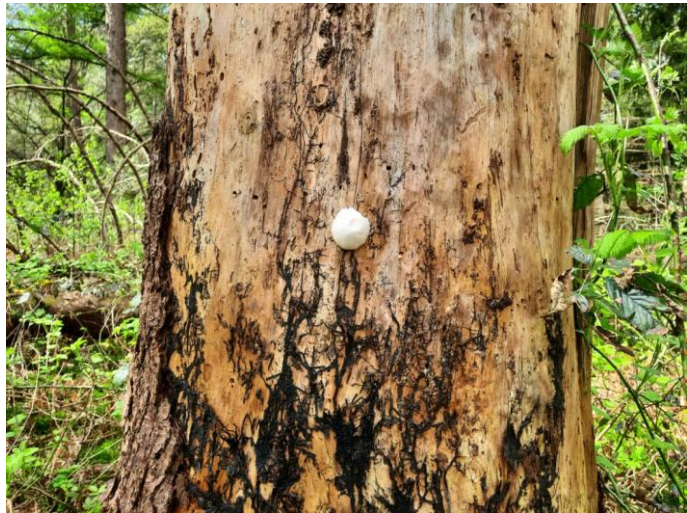
Lex hartelijk dank voor de leiding van de excursie, waardoor deze zoektocht Steenuiltjes een succes werd.

Tekst: Hans Fondse

Wandelen met oog voor de natuur

Voor de wandeling op 10 kwamen de meeste deelnemers sportief op de fiets naar de Arnhemse Karweg tussen Putten en Garderen. Het bos was in lente sfeer; jonge en fris groene bladeren, jonge Salomonszegelplanten. Het Solse Gat op dit moment een tapijt van planten: Gele Lis, Waterdrieblad, Zegge.

Tijdens de wandeling nog twee bijzondere waarnemingen: oranje Wimperzwam en Boomkussen. Zie foto's.

*Tekst Emke van Hemert-Soepboer
Foto's Wilma Heijblom*

Vroege vogelexcursie op Oldenaller

Op zaterdag 6 april hadden vijf vogelaars de moed om al om zes uur op het parkeerplaatsje van Oldenaller te verzamelen. Dankzij het mooie weer lieten de eerste vogels al met luid gezang van zich horen. Een Roodborst en een Merel hoorden hier tot de eersten. We wandelden terwijl het snel lichter werd goed luisterend de Oldenaller allee af om aan het eind de weg rechtsaf het weilandgebied in te gaan. Behalve groepen Grauwe ganzen waren hier niet veel vogels te zien. In de bosrand hoorden we soorten als Tjiftjaf, Winterkoning en diverse Mezen. We vervolgden de wandeling langs de boerderij Klein Oldenaller en hoorden al de geluiden van de eerste paren Blauwe reigers op hun nesten hoog in de bomen. Op het weiland geen weide vogels maar we zagen daar wel een ree en een haas. Vervolgens de paadjes richting huis Oldenaller. Hier de geluiden van enkele tientallen reigerparen in de bomen. Plotseling verscheen een Ravenpaar dat hoog boven ons heen en weer vloog. Waren zij wat onrustig door onze aanwezigheid? Op de vijvers bij het huis groepjes Kuifeenden en Wilde eenden. Plotseling verscheen een koppeltje baltsende Mandarijn eenden. Via het pad langs de ijskelder kwamen we weer op de Oldenaller allee waar aan het eind onze auto's geparkeerd stonden. Een geslaagde vroege vogel excursie van zes tot negen uur.

Tekst: Hans Fondse

Op zoek naar de geelsterren

Op 2 april 2024 omstreeks 11.00 uur togen we met 8 personen van de plantenwerkgroep richting IJsseldelta voor onze zoektocht naar de Geelsterren. Als organisator van deze excursie had ik een paar dagen eerder al wat vooronderzoek gedaan en kwam ik via internet terecht bij de boerenhoeve "De Blankemate" in Nijbroek.

Deze boerderij dateert uit 1889, maar heeft een veel oudere historie die zeker terug gaat tot de 17^e eeuw. Niet alleen deze boerenhoeve, maar ook de omliggende tuin heeft een bijzondere uitstraling. Geelsterren groeien graag op deze wat oudere en liefst ongeschonden locaties en hebben een voorkeur voor een standplaats onder grote oude bomen. In de IJsseldelta zijn de groeiplaatsen tegenwoordig nog spaarzaam te vinden bij oudere gebouwen, kerkhoven, kerken en pastorietuinen. Tijdens mijn 'verkenning' sprak ik kort met de bewoners en als KNNV werkgroep waren wij van harte welkom.

Na aankomst werden wij met veel enthousiasme rondgeleid door één van de bewoners. Al direct stonden wij midden tussen de Weidegeelsterren, die nog uitbundig stonden te bloeien. Maar het waren niet alleen de geelsterren die we troffen. We zagen ook Daslook, Holwortel, Vingerhelmbloem, Italiaanse Aronskelk, Wilde Hyacint en Winterakoniet (uitgebleeid). En dat alles onder en rond een reusachtige rode beuk die midden in de tuin stond.

Een sanitaire onderbreking bij de bewoners resulteerde al snel in een gezellig samenzijn in de keuken, waarbij we werden getraakteerd op zelf geperste appelsap, proefden van de walnotenolie (ook zelf geperst) en veel informatie kregen over de historische boerderij, haar voorgeschiedenis en de omgeving. Natuur en cultuurhistorie stonden dicht bij elkaar deze dag.

Na afscheid te hebben genomen vervolgden wij onze zoektocht. Het was een flink stuk rijden richting het "museumstadje" Bronckhorst, waar we de Bosgeelster hoopten aan te treffen. Na aankomst maakte we een korte wandeling richting de slotheuvel van het voormalige kasteel van Bronckhorst. Van het kasteel rest niets meer, maar bovenop de heuvel bevindt zich sinds 2015 een kleine bronzen maquette hiervan. Ook hier weer diverse Stinzeplanten zoals de Bosanemoon, Italiaanse en gevlekte aronskelk, Muskuskruid en uiteindelijk ook een grote pol van de Bosgeelster. Kennelijk is dit een vroege bloeier want er zijn nog slechts enkele bloeiende exemplaren zichtbaar.

Als afsluiting dronken we nog een kop koffie of thee in Herberg de Gouden Leeuw en uiteindelijk keerde we met een tevreden gevoel weer huiswaarts.

Tekst en foto's: Peter Pfaff

Verslag van de vogelexcursie Zuidpier IJmuiden en het Kennemer meer

Op zaterdag 9 maart zijn we met vijf personen om negen uur vanuit Ermelo en Harderwijk vertrokken met bijzonder mooi weer. We begonnen de voettocht vanuit een strandrestaurant met zicht op strand en de Zuidpier van IJmuiden. Er waaide een stevige oosten wind wat de wandeling op de pier aangenaam maakte maar helaas veel zeevogels (zoals Jan van Genten) onzichtbaar ver op zee bracht.

Allereerst liepen we langs de jachthaven waar alleen een paar Futen te zien waren. Ook vlogen steeds Aalscholvers over de haven. Goed kijken maakte ons duidelijk dat dit steeds gewone en geen Kuifaalscholvers waren. Op de stenen langs de kust groepen Drieteen strandlopers zichtbaar. Langs de kuststrook van de pier veel Steenlopers en af en toe een aantal Paarse strandlopers. Een groep vissers van een lokale vis club vertelde dat zij een viswedstrijd hielden.

De vangst was tot dat moment nog heel beperkt. Ook viel op dat het laatste deel van de pier door de golven hevig beschadigd was. Enorme betonblokken waren van de pier in zee gekomen. Ook veel beschadigingen aan de weg van de pier. Steeds zagen we de gebruikelijke vogels als Paarse strandlopers, Steenlopers, Scholeksters en Oeverpiepers langs de pier. Na een wandeling van enkele kilometers kwamen we dan bij het vuurtorentje aan het eind van de pier. Hier werd in de zon en uit de wind lunchpauze gehouden. Teruggelopen stopten we weer in het strandrestaurant. Wie energie overhad maakte nog een wandeling langs het Kennemer meer. Op het water een tiental Kleine mantelmeeuwen die zichzelf voortdurend aan het wassen waren. Mogelijk al baltsgedrag? Naast een enkele Tafeleend was niet veel te zien. In de zon erg mooi overal bloeiend Klein hoefblad. Om vier uur aanvaardden we de terugtocht. Na een periode met harde westenwind is het aantal zeevogels groter; met storm is het absoluut verboden de pier op te gaan! Dankzij het mooie weer toch een geslaagde excursie.

*Tekst: Hans Fondse
Foto's: Wilma Stooft*

Wandelen met oog voor de natuur: Sonnevanckpad

Op 14 februari liepen we het Sonnevanck klompenpad. Dit is een rijke historische wandeling rond Sonnevanck. Er waren 8 deelnemers. Bij veel plekken stonden we even stil; de Watertoren, het Beekhuizerzand, de oude begraafplaats enz.

Tekst: Emke van Hemert

Foto: Martin van Hemert

Verslag van de zoektocht naar de eitjes van de Sleedoornpage

Op een zeer winderige woensdagochtend, 24 januari, gingen we enthousiast op zoek naar eitjes van de sleedoornpage in Nunspeet. Met wel 11 paar ogen zou dat toch zeker moeten lukken. En ja hoor, bij het eerste sleedoornstruikje dat we onderzochten was het al raak! Een eitje!

En weldra volgden er meer. We zochten op verschillende plekken in Nunspeet en kwamen op een totaal van 45 eitjes uit aan het einde van de ochtend. Zeer tevreden, maar ook verkleumd door de harde wind, konden we bijkomen met een kop dampende soep aan de Zuiderzeestraatweg!

De eitjes van de sleedoornpage zijn piepklein, net een speldenknopje en wit met een blauwe was. Ze zijn te vinden in een okseltak van de sleedoornstruik. Hierdoor vallen ze toch wel op tegen de donkere achtergrond van de takken. Als je de eitjes door een loepje bekijkt zijn ze mooi rond, rondom cirkelvormig ingekerfd met in het midden een gaatje. Hier zal het piepkleine rupsje uit tevoorschijn komen in het voorjaar. Vanaf juli kruipen de eerste vlinders uit hun pop.

De sleedoornpage is altijd lastig waar te nemen omdat deze zo verborgen leeft. Vaak vliegt deze rond de toppen van struiken. Vandaar het vaststellen en voorkomen van de soort via het tellen van de eitjes. De vlinder is namelijk zeldzaam en staat op de Rode lijst als bedreigd! Hij komt, naast een aantal andere locaties door Nederland heen, langs de randen van de Veluwe voor. Best bijzonder dus, dat er een populatie van de sleedoornpage al jaren in Nunspeet gevestigd is. Wat zou het geweldig zijn als de soort zich zou uitbreiden in die omgeving. Reden genoeg om in de winter een sleedoornstruik eens nader te onderzoeken!

Tekst en foto's: Betty Dekker